

Obsah

Úvod	9
I. Základní pojmy a definice.....	11
II. Příčiny specifických poruch učení.....	16
III. Projevy specifických poruch učení.....	21
IV. Diagnostika poruch učení.....	24
1. Diagnostická kritéria	24
2. Diagnostika v běžné třídě základní školy.....	27
3. Diagnostika v I.ročníku ZŠ.....	29
4. Diagnostika na specializovaném pracovišti	33
V. Metody vyučování čtení a psaní.....	42
1. Metoda analyticko-syntetická hlásková	42
2. Metoda globální.....	44
3. Výuka čtení podle J.Kožíška	48
4. Metoda výuky čtení J.Foucamberta.....	49
5. Vyučování psaní metodou analyticko-syntetickou.....	55
6. Vyučování psaní metodou globální.....	56
7. Opis, přepis a diktát.....	57
VI. Obecná doporučení pro reedukaci specifických poruch učení	60
VII. Reedukace dyslexie.....	63
1. Vyvozování písmen.....	63
2. Spojování písmen do slabik, slabikování	64
3. Čtení celých slov a vět.....	65
4. Porozumění čtenému textu	67
5. Záměny písmen	67
6. Dvojí čtení	69
7. Ulpívání na slabikách, přerývané slabikování.....	70
8. Náměty pro práci s textem.....	70
9. Čtení a spolupráce hemisfér	72

VIII. Reedukace dysgrafie.....	75
1. Rozvíjení motoriky.....	75
2. Držení psacího náčiní.....	77
3. Uvolňovací cviky.....	77
4. Postup při reedukaci.....	79
IX. Reedukace dysortografie.....	80
1. Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek.....	81
2. Rozlišování slabik dy-di, ty-ti, ny-ni.....	83
3. Rozlišování sykavek (s, c, z, š, č, ž).....	85
4. Vynechávání, přidávání, přesmykování písmen, popř. slabik.....	86
5. Hranice slov v písmu.....	87
6. Osvojování mluvnického učiva.....	87
7. Oprava písemných prací.....	90
8. Reedukace „Jiří“, „Vlasta“.....	91
X. Dyskalkulie-porucha matematických schopností.....	96
1. Terminologie.....	96
2. Definice.....	97
3. Projevy dyskalkulie.....	98
4. Diagnostika.....	101
5. Reedukace obtíží.....	105
XI. Sluchová percepce, vnímání a reprodukce rytmu.....	111
1. Vývoj sluchového vnímání a jeho vliv na úroveň čtení a psaní.....	111
2. Reedukace sluchového vnímání.....	112
2.1. Nácvik naslouchání.....	112
2.2. Sluchová paměť.....	113
2.3. Sluchová diferenciacce.....	114
2.4. Sluchová analýza a syntéza.....	115
3. Vnímání a reprodukce rytmu.....	119
XII. Zraková percepce.....	121
1. Vývoj zrakového vnímání a jeho vliv na nácvik čtení a psaní.....	121
2. Rozlišování barev a tvarů.....	122
3. Zraková diferenciacce.....	122
4. Zraková analýza a syntéza.....	125
5. Zraková paměť.....	126

6. Rozlišování figura - pozadí	126
7. Rozlišování reverzních figur	127
8. Cvičení očních pohybů při čtení.....	128
9. Postřehování, zvětšování rozsahu fixací	129
XIII. Lateralita, orientace v prostoru, pravolevá orientace	131
1. Lateralita a dominance	131
2. Lateralita, dominance a čtení.....	132
3. Orientace v prostoru	134
4. Vývoj pravolevé orientace.....	135
5. Pravolevá orientace a čtení.....	136
6. Nácvik pravolevé a prostorové orientace	137
XIV. Řeč dětí s poruchami učení	138
1. Hodnocení řeči	138
2. Specifický logopedický nález.....	139
3. Jazykový cit	140
4. Rozvíjení řeči	141
XV. Organizace péče o děti s poruchami učení	143
1. Právní normy	143
2. Nejvhodnější typ péče	144
XVI. Hodnocení a klasifikace žáků s poruchami učení	146
XVII. Přístup k dětem s poruchami učení	154
1. Potřeby a jejich uspokojování	154
2. Náročné životní situace a jejich řešení	158
3. Modifikace chování	160
XVIII. Poruchy chování	164
1. Poruchy chování jako následek poruch učení	164
2. Dětská agresivita	165
3. Jak pracovat s agresivním dítětem?.....	168
XIX. Spolupráce s rodiči	171
1. Spolupráce školy s rodinou	171
2. Spolupráce rodiny s jinou institucí.....	173
3. Odposlechnuto na třídních schůzkách.....	174
XX. Historický přehled nejdůležitějších událostí.....	177
Literatura	180
Přílohy	184